

ปัจจัยและคุณภาพชีวิตสตรีพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย
ของสมาคมคนพิการแห่งประเทศไทย*

THE FACTORS AND THE QUALITY OF LIFE OF WOMEN WITH
MOBILITY OR PHYSICAL DISABILITIES IN THE THAI DISABLED
ASSOCIATION

อรุณวดี ลิ้มอังกร¹, สิทธิพร สุนทร² และ สมเกียรติ เกียรติเจริญ³

Arunwadee Limunggul¹, Sitthiporn Soonthorn² and Somkiet Kiejaroen³

¹⁻³มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

¹⁻³Maharakham Rajabhat University, Thailand

Corresponding Author's Email: nongnisit1@gmail.com

วันที่รับบทความ : 10 มีนาคม 2569; วันที่แก้ไขบทความ 24 มีนาคม 2569; วันที่ตอบรับบทความ : 26 มีนาคม 2569

Received 10 March 2026; Revised 24 March 2026; Accepted 26 March 2026

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของงานวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตสตรีพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกายของสมาคมคนพิการแห่งประเทศไทย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับปัจจัยและระดับคุณภาพชีวิตสตรีพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกายของสมาคมคนพิการแห่งประเทศไทย เป็นวิจัยเชิงปริมาณ ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล ประชากรและกลุ่มกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ สตรีพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย โดยมีขนาดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 364 คน และวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วยการแจกแจง ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

Citation:

* อรุณวดี ลิ้มอังกร, สิทธิพร สุนทร และ สมเกียรติ เกียรติเจริญ. (2569). ปัจจัยและคุณภาพชีวิตสตรีพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกายของสมาคมคนพิการแห่งประเทศไทย. วารสารสหศาสตร์การพัฒนาลังคม, 4(2), 53-69.

Arunwadee Limunggul, Sitthiporn Soonthorn and Somkiet Kiejaroen. (2026). The Factors And The Quality Of Life Of Women With Mobility Or Physical Disabilities In The Thai Disabled Association.

Journal of Interdisciplinary Social Development, 4(2), 53-69.;

DOI: <https://doi.org/10.>

Website: <https://so12.tci-thaijo.org/index.php/JISDIADP/>

ผลการวิจัยพบว่า ระดับปัจจัยในคุณภาพชีวิตสตรีพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกายของสมาคมคนพิการแห่งประเทศไทย โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.28$) และระดับคุณภาพชีวิตสตรีพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกายของสมาคมคนพิการแห่งประเทศไทย โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.52$, S.D. 0.88)

คำสำคัญ: คนพิการ, สมาคมคนพิการแห่งประเทศไทย

Abstract

This research it is part of the research on Factors affecting the quality of life of women with mobility or physical disabilities in the Thai Disabled Association; study the level of factors and quality of life of women with mobility or physical disabilities of the Thai Disabled Association. This is a quantitative research using a questionnaire as a tool for collecting data. The population and sample groups consisted of women with mobility or physical disabilities, with a sample size of 364 people. The data were analyzed statistically using distribution, mean and standard deviation

The results of the research were as follows: the level of factors on the quality of life of women with mobility or physical disabilities of the Thai Disabled Association was at a moderate level overall ($\bar{X} = 3.28$) and the level of quality of life of women with physical or mobility disabilities of the Thai Disabled Association was at a high level overall ($\bar{X} = 3.52$, S.D. 0.88)

Keywords: Disabled, physical disabilities of the Thai Disabled Association

บทนำ

ปัญหาของสตรีพิการในประเทศไทยมีความซับซ้อน จากทัศนคติต่อความเป็นหญิงที่เชื่อว่าด้อยกว่าเพศชาย และความพิการที่สตรีพิการจำเป็นต้องได้รับการดูแลจากครอบครัว และมักไม่ได้รับโอกาสที่พึงมี กลายเป็นกลุ่มเสี่ยงต่อการขาดโอกาสและเปราะบางต่อการถูกละเมิดสิทธิ ผู้หญิงพิการมีภาพพจน์ที่สลดหดหู่ และต้องการการสงเคราะห์มีทางเลือกไม่มากนัก ไม่มีคนให้คำปรึกษาแนะนำ และไม่มีอำนาจในการตัดสินใจว่าความช่วยเหลือแบบใดดีที่สุด

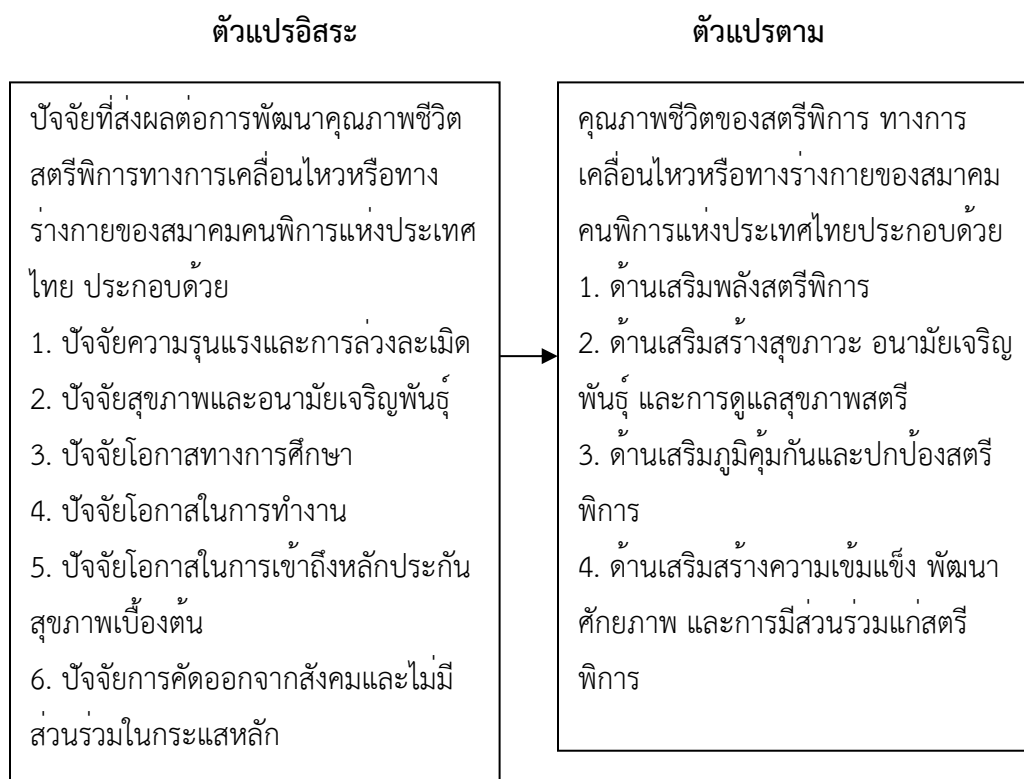
ผู้ดูแลผู้หญิงพิการอาจมีอำนาจการตัดสินใจที่เหนือกว่า บางครั้งคนดูแลก็เป็นผู้ตัดสินใจแทนผู้หญิงพิการที่อยู่ในสถานสงเคราะห์มีแนวโน้มถูกละเมิดสิทธิมากที่สุด เนื่องจากผู้หญิงเหล่านั้นไม่สามารถพึ่งพาช่วยเหลือตนเองได้แม้กระทั่งการตัดสินใจ (เสาวลักษณ์ ทองก๊วย. 2553)

ประชากรและสังคมไทย จำนวนผู้สูงอายุที่เพิ่มมากขึ้น ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีทางการแพทย์ที่ช่วยรักษาหรือยืดชีวิตมนุษย์รวมทั้งวิถีชีวิตของการใช้รถยนต์เป็นยานพาหนะ และการประกอบอาชีพในสถานประกอบการได้ส่งผลกระทบต่อสัดส่วนของการบาดเจ็บ ความพิการที่เพิ่มสูงขึ้น (สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ. 2556) ตามที่กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ ได้จัดทำรายงานสถานการณ์ของคนพิการในประเทศไทยของ ณ 31 มีนาคม 2568 มีจำนวนทั้งสิ้น 2,232,140 คน (กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ, มีนาคม 2568) กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์และหน่วยงานที่มีหน้าที่ในการดำเนินงานแผนการพัฒนาศรีพิการไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรมและมีประสิทธิภาพ โดยยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี แผนพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติภายใต้ยุทธศาสตร์ 4 เสริม ได้แก่ 1) เสริมพลังสตรีพิการและเด็กหญิงพิการให้เข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้จากสิทธิ สวัสดิการ โอกาสอันเท่าเทียมในการพัฒนากระแสหลัก 2) เสริมสร้างสุขภาพ อนามัยเจริญพันธุ์ และการดูแลสุขภาพสตรีพิการและเด็กหญิงพิการอย่างเท่าเทียม 3) เสริมภูมิคุ้มกันและปกป้องสตรีพิการและเด็กหญิงพิการจากความรุนแรงการล่วงละเมิด และการแสวงหาประโยชน์ทุกรูปแบบ และ 4) เสริมสร้างความเข้มแข็ง พัฒนาศักยภาพ และการมีส่วนร่วมแก่สตรีพิการ เด็กหญิงพิการ และองค์กรสตรีพิการ (สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ. 2561)

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตสตรีพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกายของสมาคมคนพิการแห่งประเทศไทย
2. เพื่อศึกษาระดับคุณภาพชีวิตสตรีพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกายของสมาคมคนพิการแห่งประเทศไทย

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

1. การวิจัยในครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative research) เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) แบบปลายปิดและปลายเปิด

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากรในการวิจัย คือ สตรีพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย สมาชิกสมาคมคนพิการแห่งประเทศไทย จำนวน 4,000 คน (สมาคมคนพิการแห่งประเทศไทย, 2568)

2.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ สตรีพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย สมาชิกสมาคมคนพิการแห่งประเทศไทย จำนวน 364 คนโดยได้จากการคำนวณจากสูตรของ Yamane (Taro Yamane. 1973)

ผู้วิจัยใช้การสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) โดยผู้วิจัยใช้กลุ่มตัวอย่างจากทุกหน่วยของการศึกษา คือ จากสตรีพิการทางการเคลื่อนไหวหรือร่างกายของสมาคมคนพิการแห่งประเทศไทย โดยมีวิธีการสุ่มตัวอย่าง ตามวิธีการใช้ตารางเลขสุ่ม (Table of Random Numbers) โดยเรียงตามลำดับหมายเลขสมาชิกของประชากรจนครบตามจำนวน

3. การสร้างเครื่องมือและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัย โดยมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

3.1 การสร้างเครื่องมือ

1) ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตสตรีพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกายของสมาคมคนพิการแห่งประเทศไทย

2) กำหนดขอบเขตคำถามให้ครอบคลุมกรอบแนวคิด วัตถุประสงค์ เนื้อหาและรายละเอียดที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตสตรีพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกายของสมาคมคนพิการแห่งประเทศไทย

3) สร้างแบบสอบถาม

4) ปรับปรุงแบบสอบถาม ตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษา

3.2 การหาประสิทธิภาพของเครื่องมือ

1) นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับผู้สตรีพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกายของสมาคมคนพิการแห่งประเทศไทย ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 40 คน และหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับโดยใช้วิธีวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีการของ Cronbach (1970) ได้ค่าเชื่อมั่นทั้งฉบับ 0.956

2) จัดพิมพ์ฉบับสมบูรณ์แล้วนำไปใช้เก็บข้อมูล

4. การเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 การเก็บรวบรวมข้อมูล

1) ขอนหนังสือแนะนำตัวผู้วิจัยจากคณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตรมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ถึงนายกสมาคมคนพิการแห่งประเทศไทย เพื่อขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูล

2) แต่งตั้งผู้ช่วยวิจัยจำนวน 2 คน ในการช่วยเก็บข้อมูล เพื่อให้ได้ข้อมูลที่แท้จริง ไม่เกิดความลำเอียงในการเก็บข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูล

3) ผู้วิจัยและผู้ช่วยผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเองจากกลุ่มตัวอย่าง

4.2 การวิเคราะห์ข้อมูล

1) ตรวจสอบความสมบูรณ์และความถูกต้อง

2) ลงรหัสตามแบบการลงรหัส

3) กำหนดระดับคะแนนในแบบสอบถามที่กำหนดไว้ 5 ระดับ ดังนี้

5 หมายถึง ระดับมากที่สุด

4 หมายถึง ระดับมาก

3 หมายถึง ระดับปานกลาง

2 หมายถึง ระดับน้อย

1 หมายถึง ระดับน้อยที่สุด

4) การวิเคราะห์ระดับปัจจัย/ระดับคุณภาพชีวิต โดยรวมและเป็นรายด้าน แล้วนำมาเทียบตามเกณฑ์ 5 ระดับ ดังนี้

4.21 – 5.00 หมายถึง ระดับปัจจัย/ระดับคุณภาพชีวิต มากที่สุด

3.41 – 4.20 หมายถึง ระดับปัจจัย/ระดับคุณภาพชีวิต มาก

2.61 – 3.40 หมายถึง ระดับปัจจัย/ระดับคุณภาพชีวิต ปานกลาง

1.81 – 2.60 หมายถึง ระดับปัจจัย/ระดับคุณภาพชีวิต น้อย

1.00 – 1.80 หมายถึง ระดับปัจจัย/ระดับคุณภาพชีวิต น้อยที่สุด

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยมีดังนี้

ตารางที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตัวแปร	จำนวน	ร้อยละ
1. อายุ		
1.1 18-29 ปี	22	6.04
1.2 30-39 ปี	32	8.79
1.3 40-49 ปี	97	26.65
1.4 50-59 ปี	173	47.53

1.5 60 ปีขึ้นไป	40	10.99
รวม	364	100.00
2. ระดับการศึกษา		
2.1 ประถมศึกษา	84	23.08
2.2 มัธยมศึกษา	130	35.71
2.3 อาชีวศึกษา	43	11.81
2.4 ปริญญาตรีขึ้นไป	107	29.40
รวม	364	100.00
3. อาชีพ		
3.1 นักเรียน/นักศึกษา	28	7.69
3.2 เกษตรกร	12	3.30
3.3 ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว	52	14.29
3.4 อาชีพอิสระ	126	34.62
3.5 แม่บ้าน	64	17.58
3.6 ลูกจ้าง/พนักงาน เอกชน	27	7.42
3.7 ลูกจ้าง/เจ้าหน้าที่/ข้าราชการ	9	2.47
3.8 ว่างาน	46	12.63
รวม	364	100.00
4. สาเหตุความพิการ		
4.1 แต่กำเนิด/โปลิโอ	159	43.68
4.2 เกิดขึ้นภายหลัง/อุบัติเหตุ	153	42.03
4.3 จากโรค	52	14.29
รวม	364	100.00
5. ลักษณะความพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย		
5.1 แขน ขาขาด1/แขนขาอ่อนแรง/ แขนขาผิดรูป	288	79.12
5.2 อัมพฤกษ์ครึ่งซีก	31	8.52
5.3 อัมพาตครึ่งตัว	40	10.99

5.4 อัมพาค่อกันตัว ตั้งแต่ค่อลงมา	5	1.37
รวม	364	100.00

1. ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 50-59 ปี จำนวน 173 คน คิดเป็นร้อยละ 47.53 ส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษา จำนวน 130 คน คิดเป็นร้อยละ 35.71 ส่วนใหญ่อาชีพอิสระ จำนวน 126 คน คิดเป็นร้อยละ 34.62 ส่วนใหญ่มีสาเหตุความพิการแต่กำเนิด/โปลิโอ จำนวน 159 คน คิดเป็นร้อยละ 43.68 และส่วนใหญ่มีลักษณะความพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกายคือ แขน ขาขาด/แขนขาอ่อนแรง/แขนขาผิดรูป จำนวน 288 คน คิดเป็นร้อยละ 79.12

2. ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตสตรีพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกายของสมาคมคนพิการแห่งประเทศไทย

ตารางที่ 2 ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตสตรีพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกายของสมาคมคนพิการแห่งประเทศไทย

ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตสตรีพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกายของสมาคมคนพิการแห่งประเทศไทย	$\bar{X}$	S.D.	การแปลผล
1. ปัจจัยความรุนแรงและการล่วงละเมิด	2.78	1.27	ปานกลาง
2. ปัจจัยสุขภาพและอนามัยเจริญพันธุ์	3.22	1.04	ปานกลาง
3. ปัจจัยโอกาสทางการศึกษา	3.31	1.21	ปานกลาง
4. ปัจจัยโอกาสในการทำงาน	3.31	1.10	ปานกลาง
5. ปัจจัยโอกาสในการเข้าถึงหลักประกันสุขภาพเบื้องต้น	3.57	0.90	มาก
6. ปัจจัยการคัดออกจากสังคมและไม่มีส่วนร่วมในกระแสหลัก	3.51	1.00	มาก
รวม	3.28	0.91	ปานกลาง

ตารางที่ 2 ผลการวิจัย พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 3.28 ($\bar{X}=3.28$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 2 ลำดับแรก คือ ปัจจัยที่ 5 ปัจจัยโอกาสในการเข้าถึงหลักประกันสุขภาพเบื้องต้น อยู่ระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.57 ($\bar{X}=3.57$, S.D 0.90) รองลงไป ปัจจัยที่ 6 ปัจจัยการคัดออกจากสังคมและไม่มีส่วนร่วมในกระแสหลัก มีค่าเฉลี่ย 3.51 ($\bar{X}=3.57$, S.D. 1.00)

สามารถแสดงรายด้านและรายข้อ 2 ด้านตามลำดับค่าเฉลี่ย แสดงตารางที่ 3 และ 4 ได้ดังนี้

ตารางที่ 3 ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตสตรีพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกายของสมาคมคนพิการแห่งประเทศไทย ด้านปัจจัยโอกาสในการเข้าถึงหลักประกันสุขภาพเบื้องต้น จำแนกเป็นรายข้อ

ปัจจัยโอกาสในการเข้าถึงหลักประกันสุขภาพเบื้องต้น	$\bar{X}$	S.D.	การแปลผล
1. ระบบบริการสุขภาพในปัจจุบันยังไม่สามารถตอบสนองความต้องการด้านสุขภาพของคนพิการได้อย่างครอบคลุมและเพียงพอ	3.71	1.10	มาก
2. ปัญหาในการเข้าถึงบริการทางสาธารณสุขและการฟื้นฟูทางการแพทย์	3.45	1.14	มาก
3. ปัญหาในการเข้าถึงสิทธิ โอกาส และนโยบายของรัฐสำหรับสตรีพิการ	3.60	1.07	มาก
4. โอกาสในการฟื้นฟูสมรรถภาพทางการแพทย์ ทั้งแรกพบ ความพิการ และการพิการภายหลัง	3.57	0.92	มาก
5. การได้รับสวัสดิการทางสังคมที่เป็นการให้ความช่วยเหลือจากรัฐ	3.52	1.07	มาก
รวม	3.57	0.90	มาก

ตารางที่ 3 ผลวิจัยพบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.57 ($\bar{X}=3.57$, S.D. 0.90) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 2 ลำดับแรก คือ ข้อที่ 1 ระบบบริการสุขภาพในปัจจุบันยังไม่สามารถตอบสนองความต้องการด้านสุขภาพของคนพิการได้อย่างครอบคลุมและเพียงพอ อยู่ระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.71 ($\bar{X}=3.71$, S.D. 1.10) รองลงไป ข้อที่ 3 ปัญหาในการเข้าถึงสิทธิโอกาส และนโยบายของรัฐสำหรับสตรีพิการ อยู่ระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.60 ($\bar{X}=3.60$, S.D. 1.07)

ตารางที่ 4 ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตสตรีพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกายของสมาคมคนพิการแห่งประเทศไทย ด้านปัจจัยการคัดออกจากสังคมและไม่มีส่วนร่วมในกระแสหลักจำแนกเป็นรายชื่อ

ปัจจัยการคัดออกจากสังคมและไม่มีส่วนร่วมในกระแสหลัก	$\bar{X}$	S.D.	การแปลผล
1. การถูกจำกัดสิทธิในการเข้าร่วมกิจกรรมในสังคมเนื่องจากฐานะของครอบครัว	3.41	1.08	มาก
2. การถูกจำกัดสิทธิในการเข้าร่วมกิจกรรมในสังคมเนื่องจากทัศนคติของครอบครัวและคนในสังคม	3.14	1.28	ปานกลาง
3. อุปสรรคสำคัญในการเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมและการเมือง	3.44	1.13	มาก
4. ต้องการต่อสู้หรือเอาชนะตนเองในสภาวะของความด้อยโอกาสหรือพิการ	3.77	1.12	มาก
5. สถานที่ในการจัดกิจกรรมทางสังคมไม่เอื้ออำนวยความสะดวก	3.79	1.09	มาก
รวม	3.51	1.00	มาก

ตารางที่ 4 ผลวิจัยพบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.51 ($\bar{X}$ =3.51, S.D. 1.00) เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 2 ลำดับแรก คือ ข้อที่ 5 สถานที่ในการจัดกิจกรรมทางสังคมไม่เอื้ออำนวยความสะดวก อยู่ระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.79 ($\bar{X}$ =3.79, S.D. 1.09) รองลงมาคือ ข้อที่ 4 ต้องการต่อสู้หรือเอาชนะตนเองในสภาวะของความด้อยโอกาสหรือพิการ อยู่ระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.77 ($\bar{X}$ =3.77, S.D. 1.12)

3. ระดับคุณภาพชีวิตสตรีพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ของสมาคมคนพิการแห่งประเทศไทย

ตารางที่ 5 ระดับคุณภาพชีวิตสตรีพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ของสมาคมคนพิการแห่งประเทศไทย

คุณภาพชีวิตสตรีพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกายของสมาคมคนพิการแห่งประเทศไทย	$\bar{X}$	S.D.	การแปลผล
1. ด้านการเสริมพลังสตรีพิการ	3.62	0.88	มาก
2. ด้านการเสริมสร้างสุขภาวะ อนามัยเจริญพันธุ์และการดูแลสุขภาพสตรีพิการ	3.53	0.91	มาก
3. ด้านการเสริมภูมิคุ้มกันและปกป้องสตรีพิการ	3.50	0.91	มาก
4. ด้านการเสริมสร้างความเข้มแข็ง พัฒนาศักยภาพ และการมีส่วนร่วมแก่สตรีพิการ	3.45	0.90	มาก
รวม	3.52	0.76	มาก

ตารางที่ 5 ผลการวิจัย พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.52 ($\bar{X} = 3.52$, S.D. 0.76) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน เรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 2 อันดับแรก คือ ด้านที่ 1 ด้านการเสริมพลังสตรีพิการ อยู่ระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.62 ($\bar{X} = 3.62$, S.D. 0.88) รองลงมา คือ ด้านการเสริมสร้างสุขภาวะ อนามัยเจริญพันธุ์และการดูแลสุขภาพสตรีพิการ อยู่ระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.53 ($\bar{X} = 3.53$, S.D. 0.91)

สามารถแสดงรายด้านและรายข้อ 2 ด้านตามลำดับค่าเฉลี่ย แสดงตารางที่ 6 และ 7 ได้ดังนี้

ตารางที่ 6 ระดับคุณภาพชีวิตสตรีพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ของสมาคมคนพิการแห่งประเทศไทย ด้านการเสริมพลังสตรีพิการ จำแนกเป็นรายข้อ

ด้านการเสริมพลังสตรีพิการ	$\bar{X}$	S.D.	การแปลผล
1. การพัฒนาศักยภาพตั้งแต่แรกพบความพิการเพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นเฉพาะบุคคลในทุกมิติ	3.63	0.99	มาก
2. สามารถเข้าถึงสิทธิและสวัสดิการตามกฎหมายได้อย่างเท่าเทียมและไม่เลือกปฏิบัติ	3.64	1.07	มาก

3. มีโอกาสทางการศึกษาที่มีคุณภาพทุกระดับทั้งในระบบและนอกระบบอย่างเท่าเทียม	3.56	1.08	มาก
4. มีความรู้ ความเข้าใจ เจตคติที่ดี และสร้างสรรค์ในประเด็นเกี่ยวกับกฎหมาย นโยบาย ตลอดจนสวัสดิการเกี่ยวข้อง	3.54	0.97	มาก
5. สามารถเข้าถึงการมีงานทำทั้งในสถานประกอบการ และหน่วยงานภาครัฐรวมถึงการประกอบอาชีพอิสระ และมีรายได้ที่เพียงพอต่อการดำรงชีวิต	3.67	1.05	มาก
6. สามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร สื่อสาธารณะ เทคโนโลยีและสิ่งอำนวยความสะดวกอย่างเท่าเทียม	3.73	1.08	มาก
รวม	3.62	0.88	มาก

ตารางที่ 6 ผลการวิจัย พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.62 ($\bar{X}=3.62$, S.D. 0.88)) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ เรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 2 ลำดับแรก คือ ข้อที่ 6 สามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร สื่อสาธารณะ เทคโนโลยีและสิ่งอำนวยความสะดวกอย่างเท่าเทียม อยู่ระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.73 ($\bar{X}=3.73$, S.D. 1.08) รองลงมาคือ สามารถเข้าถึงการมีงานทำทั้งในสถานประกอบการ และหน่วยงานภาครัฐรวมถึงการประกอบอาชีพอิสระ และมีรายได้ที่เพียงพอต่อการดำรงชีวิต อยู่ระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.67 ($\bar{X}=3.67$, S.D. 1.05)

ตารางที่ 7 ระดับคุณภาพชีวิตสตรีพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ของสมาคมคนพิการแห่งประเทศไทย ด้านการเสริมสร้างสุขภาวะ อนามัยเจริญพันธุ์และการดูแลสุขภาพสตรีพิการจำแนกเป็นรายข้อ

ด้านการเสริมสร้างสุขภาวะ อนามัยเจริญพันธุ์และการดูแลสุขภาพสตรีพิการ	$\bar{X}$	S.D.	การแปลผล
1. มีความรู้ความเข้าใจและมีเจตคติที่ดีและสร้างสรรค์ เรื่องการดูแลสุขภาพสุขภาวะ ทางเพศ เพศศึกษา เพศวิถี อนามัยเจริญพันธุ์	3.54	0.99	มาก
2. ได้รับบริการในการดูแลสุขภาพทั้งสุขภาพกาย สุขภาพใจอย่างเหมาะสม	3.56	1.03	มาก

3. ได้รับการสนับสนุนกายอุปกรณ์ เครื่องช่วยความพิการและ บริการทางการแพทย์อย่างเท่าเทียม	3.62	1.04	มาก
4. สามารถเข้าถึงบริการ การวางแผนครอบครัว อนามัยแม่และเด็ก แก่กลุ่มสตรีพิการ	3.41	1.06	มาก
รวม	3.5 3	0.91	มาก

ตารางที่ 7 ผลการวิจัย พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.53 ($\bar{X}$ = 3.53, S.D. 0.91) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ เรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 2 ลำดับแรก คือ ข้อที่ 3 ได้รับการสนับสนุนกายอุปกรณ์ เครื่องช่วยความพิการและบริการทางการแพทย์อย่างเท่าเทียม ($\bar{X}$ = 3.62, S.D. 1.04) รองลงมาคือ ข้อที่ 2 ได้รับการบริการในการดูแลสุขภาพทั้งสุขภาพกาย สุขภาพใจอย่างเหมาะสม ($\bar{X}$ = 3.56, S.D. 1.03)

อภิปรายผล

1. ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตสตรีพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกายของสมาคมคนพิการแห่งประเทศไทย โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ สตรีพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกายของสมาคมคนพิการแห่งประเทศไทยนั้นได้รับผลกระทบจากปัจจัยต่างๆ ที่เกิดขึ้นในการดำรงชีวิตประจำที่แตกต่างกันออกไป อาทิเช่น โอกาสในการเข้าถึงหลักประกันสุขภาพเบื้องต้น แสดงให้เห็นถึงปัญหาในการเข้าถึงสิทธิ โอกาส และนโยบายของรัฐสำหรับสตรีพิการ และการคัดออกจากสังคมและไม่มีส่วนร่วมในกระแสหลัก ที่สตรีพิการประสบในส่วนของสถานที่ในการจัดกิจกรรมทางสังคมไม่เอื้ออำนวยความสะดวกที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก รวมถึงปัจจัยโอกาสทางการศึกษาที่สตรีพิการยังคงมีความคาดหวังกับการพัฒนาขีดความสามารถของตนเอง โอกาสในการทำงานที่ยังคงมีปัญหากลถูกเลือกปฏิบัติในการทำงาน ปัจจัยสุขภาพและอนามัยเจริญพันธุ์ของสตรีพิการประสบเกี่ยวกับสถานบริการภาครัฐมีบริการเพื่ออำนวยความสะดวกไม่เพียงพอ เช่น บริการข้อมูลข่าวสารและกายอุปกรณ์ไม่เหมาะสมตามความต้องการ และปัจจัยความรุนแรงและการล่วงละเมิดที่ระดับความพิการที่เป็นอยู่ เป็นอุปสรรคที่สำคัญในการป้องกันตนเองและการขอความช่วยเหลือ สอดคล้องกับการถูกปิดกั้นโอกาสต่าง ๆ ทางสังคมของสตรีพิการที่พึงได้รับ ไม่ว่าจะเป็นการศึกษา หรือการ

ประกอบอาชีพ เป็นผลให้สตรีพิการส่วนใหญ่ไม่สามารถใช้ชีวิตอยู่ตามลำพัง สิทธิของสตรีพิการนั้นยังได้รับความใส่ใจดูแลเท่าที่ควร แม้ว่าในรัฐธรรมนูญหรือในกฎหมายต่าง ๆ ได้กำหนดสิทธิของสตรีพิการตามกฎหมายนั้นก็ยังไม่เพียงพอและไม่ได้ทำให้สตรีพิการรู้สึกเสมอภาคเท่าเทียมกับคนอื่นในสังคม นอกจากนี้ ศักยภาพของสตรีพิการมีค่อนข้างมากแต่ไม่มีความเชื่อมั่นในตนเอง หรืออาจถูกปิดกั้นจากคนในครอบครัว นอกจากนี้ยังมีสถานการณ์ที่ผลต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตสตรีพิการ (สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ, 2561) สอดคล้องกับงานวิจัย กิตติ ภูพันธ์หงส์ (2559) ศึกษา แนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้พิการด้านร่างกายในเขตเทศบาลตำบลเวียงคำ อำเภอกุมภวาปี จังหวัดอุดรธานี ที่ต้องพัฒนาทั้งด้านร่างกาย จิตใจ ความสัมพันธ์กับสังคม สิ่งแวดล้อมและสิ่งอำนวยความสะดวก

2. ระดับคุณภาพชีวิตสตรีพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ของสมาคมคนพิการแห่งประเทศไทย โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ สตรีพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกายนั้นได้รับการเสริมพลังของความเป็นสตรีจากการที่สามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร สื่อสาธารณะ เทคโนโลยีและสิ่งอำนวยความสะดวกอย่างเท่าเทียม ได้รับการเสริมสร้างสุขภาวะ อนามัยเจริญพันธุ์และการดูแลสุขภาพจากการสนับสนุนกายอุปกรณ์ เครื่องช่วยความพิการและบริการทางการแพทย์อย่างเท่าเทียม มีการเสริมภูมิคุ้มกันและปกป้องสตรีพิการด้วยการเฝ้าระวังและป้องกันการแสวงหาประโยชน์ จากการใช้ความรุนแรงและการล่วงละเมิดทางเพศ รวมถึงการเสริมสร้างความเข้มแข็ง พัฒนาศักยภาพ และการมีส่วนร่วมแก่สตรีพิการ ด้วยการพัฒนาศักยภาพเป็นแกนนำสตรีพิการมีความเข้มแข็ง มีความรู้ความสามารถในการดำเนินงานด้านคนพิการ จึงทำให้ระดับคุณภาพชีวิตสตรีพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ของสมาคมคนพิการแห่งประเทศไทย โดยรวมอยู่ในระดับมาก เป็นไปตามแผนการพัฒนาศตรีพิการ ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2560-2564 (สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ, 2561) ที่ได้กำหนดวิสัยทัศน์การพัฒนาศตรีไว้ว่า “สร้างสังคมเสมอภาค ปราศจากการเลือกปฏิบัติ สตรีมีคุณภาพชีวิตที่ดี มั่นคงปลอดภัย ร่วมสร้างชาตินำสมัย” และได้กำหนดยุทธศาสตร์ไว้ 5 ยุทธศาสตร์ ได้แก่ (1) ปรับเปลี่ยนเจตคติของสังคมในประเด็นความเท่าเทียมกันระหว่างหญิงชาย (2) เสริมพลัง เพิ่มบทบาทการมีส่วนร่วม เพื่อพัฒนาสังคมและคุณภาพชีวิตแก่สตรีทุกกลุ่มและทุกระดับ (3) พัฒนาเงื่อนไขและปัจจัยที่เอื้อต่อการพัฒนาศตรีที่มีประสิทธิภาพและเสมอภาค (4) กำหนดมาตรการเฝ้าระวังจัดปัจจัยเสี่ยงป้องกัน คุ้มครอง ช่วยเหลือ และเยียวยา และ (5) สร้างความเข้มแข็งของกลไก และกระบวนการพัฒนาศตรี ในภาพรวมโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับญาณิ ศิริ

ภัทรโสภณ (2562) เห็นว่า ตัวบ่งชี้ให้ทราบถึง ระดับความรู้สึกที่มีความสุขของมนุษย์ มีความพึงพอใจด้านการดำรงชีวิต ทั้งทางด้านสภาพร่างกายและจิตใจ รวมทั้งสภาพสังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อมที่ดี ที่สามารถทำให้แต่ละบุคคล มีชีวิตที่สมบูรณ์แบบยั่งยืน ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ พรทิพย์ แท่นทองและเดชชาติ ตริทรัพย์ (2562) ศึกษา ปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนพิการในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลกำแพงเขา อำเภอมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช

สรุป/ข้อเสนอแนะ

ในการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตสตรีพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกายของสมาคมคนพิการแห่งประเทศไทย สามารถสรุปได้ว่า ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตสตรีพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกายของสมาคมคนพิการแห่งประเทศไทย โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ระดับคุณภาพชีวิตสตรีพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกายของสมาคมคนพิการแห่งประเทศไทย โดยรวมอยู่ในระดับมาก ส่วนข้อเสนอแนะในการวิจัยประกอบด้วย 1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ ประกอบด้วย 1.1 สมาคมคนพิการแห่งประเทศไทย ควรส่งเสริมให้สตรีพิการได้มีโอกาสในการเข้าถึงหลักประกันสุขภาพเบื้องต้นให้มากขึ้น เพื่อลดปัญหาในการเข้าถึงสิทธิ โอกาสและนโยบายของรัฐสำหรับสตรีพิการ 1.2 สมาคมคนพิการแห่งประเทศไทย ควรลดช่องว่างทางสังคมของสตรีพิการที่เกิดจากการคัดออกจากสังคมและไม่มีส่วนร่วมในกระแสหลัก 1.3 สมาคมคนพิการแห่งประเทศไทยควรส่งเสริมให้สตรีพิการได้รับโอกาสทางการศึกษา เพื่อให้สตรีพิการได้พัฒนาขีดความสามารถของตนเอง 1.4 สมาคมคนพิการแห่งประเทศไทยควรส่งเสริมให้สตรีพิการได้รับโอกาสในการทำงาน ลดปัญหาการถูกเลือกปฏิบัติในการทำงาน 1.5 สมาคมคนพิการแห่งประเทศไทยควรมีการให้ความรู้เกี่ยวกับสุขภาพและอนามัยเจริญพันธุ์สำหรับสตรีพิการ เนื่องจากความพิการทำให้เกิดปัญหาสุขภาพ รวมถึงสถานบริการภาครัฐมีบริการเพื่ออำนวยความสะดวกไม่เพียงพอ เช่น บริการข้อมูลข่าวสารและกายอุปกรณ์ไม่เหมาะสมตามความต้องการ 1.6 สมาคมคนพิการแห่งประเทศไทยควรมีแนวทางในการป้องกันและแก้ไขปัญหาความรุนแรงและการล่วงละเมิดที่เกิดขึ้นกับสตรีพิการ ทั้งในส่วนของความรุนแรงและการล่วงละเมิดทั้งทางด้านจิตใจและร่างกาย เนื่องจาก ระดับความพิการที่เป็นอยู่ เป็นอุปสรรคที่สำคัญในการป้องกันตนเองและการขอความช่วยเหลือ 1.7 สมาคมคนพิการแห่งประเทศไทยควรมีการเสริมสร้างความเข้มแข็ง พัฒนา

ศักยภาพ และการมีส่วนร่วมแก้สตรีพิกการ ด้วยการพัฒนางองค์กรสตรีพิกการให้เข้าสู่มาตรฐานองค์กรด้านคนพิกการ 1.8 สมาคมคนพิกการแห่งประเทศไทยควรมีการเสริมภูมิคุ้มกันและปกป้องสตรีพิกการด้วยการการติดตามและรายงานสถานการณ์ความรุนแรง การละเมิด และการแสวงหาประโยชน์ต่อสตรีพิกการ 2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป 2.1 ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการเข้าถึงการบริการตามสิทธิหลักประกันสุขภาพเบื้องต้นของสตรีพิกการทางการเคลื่อนไหวหรือร่างกาย 2.2 ควรศึกษาความคาดหวังของสตรีพิกการต่อการจัดสวัสดิการสังคมของหน่วยงานภาครัฐ

เอกสารอ้างอิง

- กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ. (2568). สถานการณ์คนพิการ ณ 31 มีนาคม 2568. เรียกใช้เมื่อ 15 เมษายน 2568 จาก <https://dep.go.th/images/uploads/files/03062567.pdf>
- กิตติ ภูพันธ์หงส์. (2559). แนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้พิการด้านร่างกายในเขตเทศบาลตำบลเวียงคำ อำเภอกุมภวาปี จังหวัดอุดรธานี. ใน วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี.
- ญาณิ ศิริภัทรโสภณ. (2562). การเข้าถึงบริการสุขภาพของผู้พิการ อำเภอแกลง จังหวัดระยอง. วารสารสมาคมนักวิจัย, 24(1). 151-162.
- เพ็ญจันทร์ ประดับมุข-เซอร์เรอร์ และ คณะ. (2555). การศึกษาปัญหาของสตรีพิกการเพื่อประกอบการจัดทำร่างแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาสตรีพิกการฉบับที่ 1 พ.ศ. 2555-2559. ใน รายงานการวิจัย. กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์.
- พรทิพย์ แท่นทองและเดชชาติ ตริทรัพย์. (2562). ปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนพิกการในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลกำแพงเขา อำเภอมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช. วารสารสังคมและวัฒนธรรม, 3(1), 29-40.
- สมาคมคนพิการแห่งประเทศไทย. (2568). ประวัติและข้อมูลทั่วไป. นนทบุรี: สมาคมคนพิการแห่งประเทศไทย.

สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ. (2556). แผนยุทธศาสตร์การ
พัฒนาสตรีพิการ ฉบับที่ 1 พ.ศ. 2556-2559. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานส่งเสริม
และพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคง
ของมนุษย์.

_____. (2561). แผนการพัฒนาสตรีพิการ ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2560-2564. กรุงเทพมหานคร:
สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ กระทรวงการพัฒนาสังคม
และความมั่นคงของมนุษย์.

เสาวลักษณ์ ทองก๊วย. (2553). รายงานผลการดำเนินงานโครงการเสริมสร้างความเข้มแข็ง
เครือข่ายสตรีพิการในระดับพื้นที่. กรุงเทพมหานคร: องค์การคนพิการสากลประจำ
ภาคพื้นเอเชียและแปซิฟิก.

Yamane, T. (1973). Statistics An Introductory Analysis. (3rded). New York: Harper
and Row.